

Dosarul nr.3ra-781/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecătorul: G. Stratulat)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: N. Budăi, A. Danilov, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul Vamal al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Oxana Umanet împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 11 mai 2017, Oxana Umanet a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că prin Ordinul nr.390-p din 3 aprilie 2017, emis de către Directorul general al Serviciului Vamal, a fost eliberată din funcția de inspector principal.

La 11 aprilie 2017 a făcut cunoștință cu ordinul sus-numit, iar motivul concedierii a fost indicat reducerea numărului sau a statelor de personal ale Biroului Vamal în care a activat până la momentul concedierii.

A susținut că, prin hotărârea din 1 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost restabilită în funcția anterior deținută de inspector principal, Secția urmărire penală, Direcția urmărire penală, iar o dată cu restabilirea în funcție, prin același ordin, Serviciul Vamal a preavizat reclamanta despre posibila concediere.

În opinia reclamantei, ordinul prin care a fost preavizată despre posibila concediere este unul ilegal, deoarece în textul ordinului nu este indicat în legătură cu ce este preavizat salariatul despre posibila concediere, totodată ordinul dat nu este motivat nici din punct de vedere juridic, și nici din punct de vedere economic.

La fel, a menționat că încetarea raporturilor de muncă a avut loc cu încălcarea procedurii de concediere, iar pârâtul nu a respectat prevederile legale în acest sens, nu

i-a propus o altă funcție de același nivel sau inferioară în cadrul organelor vamale dispunea de locuri vacante libere care puteau fi propuse acesteia, or, Serviciul Vamal organiza la acel moment concursuri pentru suplinirea mai multor locuri vacante de inspector în cadrul organelor vamale.

A remarcat că beneficiază de dreptul preferențial de menținere la lucru întrucât pe tot parcursul activității în cadrul Direcției urmărire penală, nu i-au fost aplicate careva sancțiuni disciplinare, ci din contra a înregistrat indicatori înalți de performanță, fapt pentru care i-a fost conferit un grad superior prin ordinul nr.1661-p la 22 decembrie 2014, ulterior la 3 septembrie 2015 i-a fost decernată Diploma de Onoare a Serviciului Vamal în legătură cu realizările obținute în cadrul activității profesionale, iar la 4 septembrie 2015 i-a fost conferit gradul special ulterior, Căpitan al Serviciului Vamal.

Totodată, reclamanta a mai precizat că a fost concediată la 31 martie 2017, în timpul ce se afla în concediu medical, fapt confirmat prin certificat medical unde este indicată data din care urma să își reia activitatea.

La fel, a susținut că prin suferințe psihice, manifestate prin epuizare emoțională în legătură cu pierderea locului de muncă, precum și de lipsirea de posibilitatea de a mai activa în cadrul Serviciului Vamal; suferințe fizice manifestate prin dereglarea somnului; lezarea demnității, onoarei și reputației profesionale evidențiată prin afectarea prestigiului în cadrul serviciului, mai ales că pe parcursul exercitării serviciului în cadrul organelor vamale, s-a bucurat de o reputație profesională impecabilă i-a fost cauzat prejudiciul moral în mărime de 15 000,00 de lei

Reclamanta Oxana Umanet a solicitat, anularea ordinului Serviciului Vamal nr.390-p din 3 aprilie 2017 cu privire la concedierea din funcție ca ilegal, restabilirea în funcția deținută până la eliberare, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă din data concedierii și până la restabilirea în funcție, repararea prejudiciului moral în mărime de 15 000,00 de lei și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică.

Prin hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Oxana Umanet. A fost anulat ordinul Serviciului Vamal nr. 390-p din 3 aprilie 2017 „cu privire la eliberarea dnei O. Umanet, Aparatul Central”. A fost restabilită Oxana Umanet în funcția anterior deținută de inspector principal, Secția urmărire penală, Direcția urmărire penală. A fost încasată de la Serviciul Vamal în beneficiul lui Oxanei Umanet salariu pentru absența forțată de la serviciu. A fost încasat de la Serviciul Vamal în beneficiul Oxanei Umanet prejudiciul moral în sumă de 10 000,00 de lei. În partea pretenției privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 iunie 2018, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe prin care a solicitat, admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova și menținută hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanțele cauzei și normele de drept material au fost aplicate corect.

În atare circumstanțe, instanța de apel a punctat că concedierea reclamantei, care a urmat imediat cu restabilirea ei în funcție prin hotărâri judecătorești, urmează a fi înțeleasă ca o continuare a comportamentului ilegal al angajatorului în raport cu Oxana Umanet și ca o sfidare a considerentelor reflectate în încheierea Curții Supreme de Justiție din 31 ianuarie 2018 (dosarul nr. 3ra-123/18) prin care a fost declarat inadmisibil recursul Serviciului Vamal în litigiul precedent.

La 19 aprilie 2019, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a depus recurs împotriva deciziei din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile instanțelor de judecată, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, nefiind aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Sub acest aspect, recurentul a remarcat că instanțele au apreciat eronat probele administrate de către autoritatea vamală și fără a efectua o cercetare multiaspectuală a lor.

A remarcat recurentul, că Procesul-verbal nr. 03-19-17 din 25 iunie 2016 al Comisiei de atestare prin care Oxana Umanet nu corespunde funcției nu a fost anulat.

Totodată, a menționat că instanța de apel nu s-a expus asupra indemnizației primite de către Oxana Umanet, în mărime de 6 salarii medii lunare.

Prin referința depusă la 22 iulie 2017 Oxana Umanet, reprezentată de avocatul Petru Balan, a solicitat respingerea recursului declarat de Serviciul Vamal al RM ca fiind inadmisibil.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă din actele cauzei, copia deciziei integrale a instanței de apel din 7 februarie 2019 (f.d. 135-155), a fost expediată participanților la proces la

18 martie 2019, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire a Cuții de Apel Chișinău nr.3099 (f.d. 156), dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul Serviciul Vamal al RM, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 19 aprilie 2019, în termen. (f.d. 159-162)

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Serviciul Vamal al RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Serviciul Vamal al RM, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul depus de Serviciul Vamal al RM, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu